

חיוב מע"מ על פעילות במלכ"ר

ככלל, פעילות מלכ"ר פטורה ממע"מ. אולם לאחרונה פרסמה רשות המיסים החלטה ולפיה "במקרים בהם המדינה ו/או כל זרוע אחרת שלה תפרסם מכרז ובין מגישי הצעה למכרז יהיו גם גופים המסווגים כמלכ"ר וגם גופים המסווגים כעוסק לעניין החוק, ויתברר כי מטרת פעילות המלכ"ר המתמודד במכרז היא לשם השגת רווחים (גם לשם השגת רווח זמני אשר ישמש את המלכ"ר בפעילותו המלכ"רית), תפעל רשות המיסים לשינוי הסיווג של המלכ"ר לעוסק, בשל הפעילות האמורה עם כל המשמעויות הכרוכות בשינוי הסיווג".

מההחלטה עולה לכאורה חשש כי כל תמחור רווחי ייבחן כעוסק. כלומר: על מלכ"ר שפעילותו (ואפילו מגזר פעילות אחד) רווחי חשוף לחיוב במע"מ במגזר הרווחי.

לשכת רו"ח שלחה מכתב לרשות המיסים ובו עמדתה כי "ראוי שהפעלת הסמכות שניתנה למנהל לשינוי סיווג של מלכ"ר תעשה רק באותם מקרים חריגים בהם יש פעילות עסקית אמיתית וניתן לזהות בצורה מובהקת משיכת רווחים באופן ישיר/עקיף.

לטעמנו שתי העמדות מוקצנות וחורגות מפקי הדין שניתנו.

בשורת פסקי דין שניתנו לאורך השנים ניתן לזהות קו ולפיו:

- כאשר הרווח הינו מפעילות שבלב העשייה הציבורית (המטרות) והפעילות אינה לשם הרווח, הרווח הוא משני למטרה והוא מושקע באופן כללי בפעילות ועם הפירוק הרווח יועבר למלכ"ר דומה (ק"י כאשר הרווח מושקע בקניית ר"ק ובצבירת רזרבה סבירה) – אין מע"מ. [פס"ד המכון להכשרה וחינוך ימיים ופס"ד המועצה האזורית עמק יזרעאל].
 - כאשר עורכים פעילות נלווית לשם רווח והיא טפלה וקטנה, כגון: נשפי צדקה ובזאר - אין מע"מ [פס"ד המכון להכשרה וחינוך ימיים].
 - כאשר יש פעילות שאינה במסגרת המטרות, אינה נלווית, קטנה וטפילה והיא לשם רווח שאמנם לא יחולק לחברי המלכ"ר אך ינוצל לפעילות אחרת שלו (גם אם היא פעילות שבלב עשייתו), קרי רווח כשלב ביניים שינוצל בתוך העמותה – יש מע"מ [פס"ד בשערייך, עמותת ידידי ביה"ח האזורי נהריה].
 - כאשר יש פעילות במסגרת המטרות אך היא נבדלת משאר הפעילות, ההפעלה הינה בצורה עסקית מוכוונת רווח והפעילות מתחרה בעוסקים המשלמים מע"מ, יהיה מע"מ [פס"ד שירותי בריאות מכבי וכן בפס"ד ידידי בית החולים נהריה ופס"ד מד"א].
- (חשוב לציין, כי גם במקרה של חיוב במע"מ "הנזק" אינו בגובה שיעור המע"מ במלואו. ובניתוח הנזק יש לקחת בחשבון "פיצוי" המקבלים לעיתים במכרזים וכן ביטול מס השכר באותו מגזר פעילות).

מהאמור עולה, כי עמותות המפעילות מעונות, גני ילדים, מכללות וכל פעילות אחרת המתקצבת בדרך של מכרז, ואותה פעילות רווחית – עלולות להיחשף לתשלום מע"מ.

לפיכך, לקוחות הניגשים למכרזים, ובעצם כל לקוח הנותן שירות שהוא בעייתי מהבחינת האמורות – מומלץ שיפנו אלינו ליעוץ פרטני.